

BETER AF MET MINDER

ZORGGROEP APELDOORN

CHRISTA ROUFS - VERPLEEGKUNDIGE
NICOLE HUIJNEN - GZ-PSYCHOLOOG

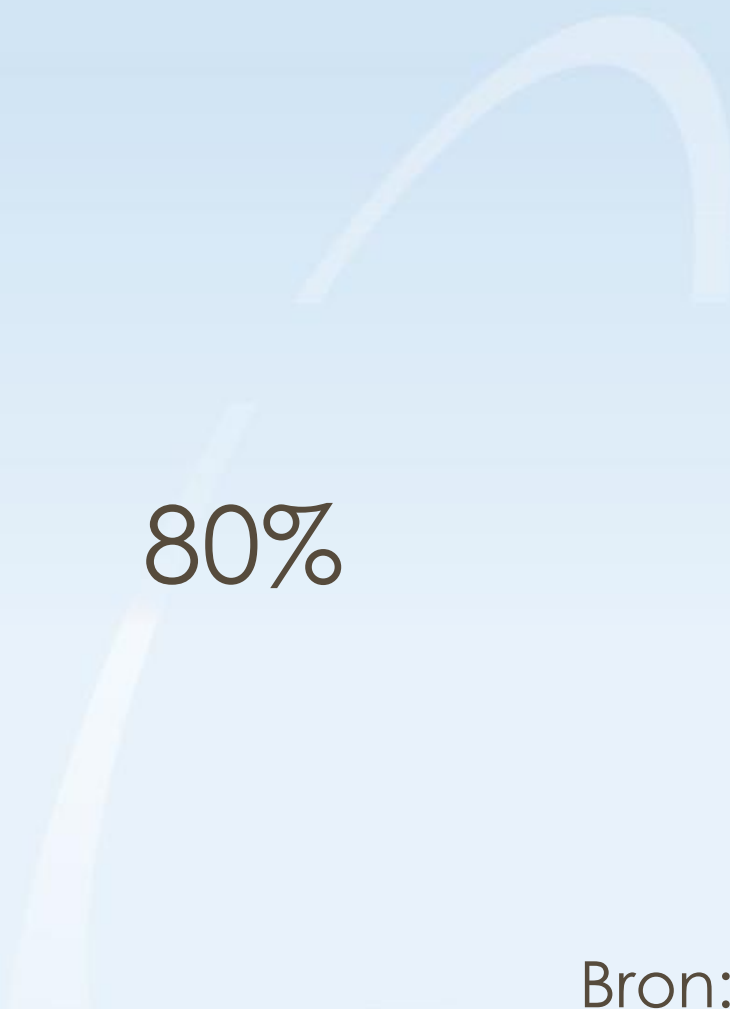
INSPIRATIESESSIE 21 SEPTEMBER 2017

WAT SPEELT ER ALLEMAAL

VRAAG

Hoeveel % van de bewoners op een pg-afdeling vertoont in een tijdsbestek van twee weken probleemgedrag?

80%

Bron: S. Zwijsen

VILANS PROJECT BINNEN ZGA

Project: Dementie & Onbegrepen Gedrag

Deelproject 1:
'Beter af met minder'

Deelproject 2:
Actualisatie
notitie
'Onbegrepen
Gedrag'

Deelproject 3:
Vrijheidsbeperking
; Nee, tenzij...

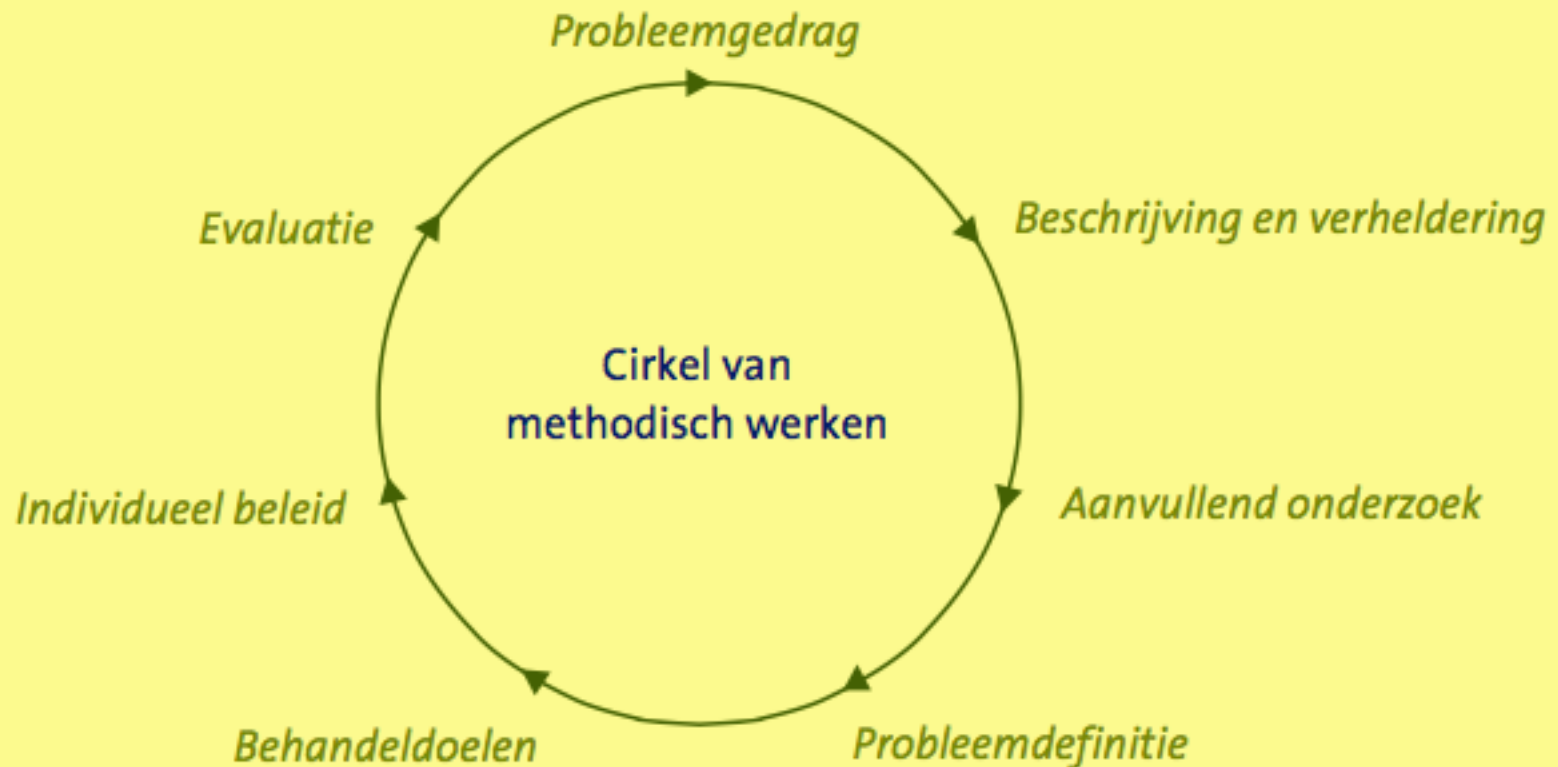
DOEL PROJECT ZGA

Psychofarmaca wordt bewust ingezet d.m.v. een methodische multidisciplinaire analyse van onbegrepen gedrag. Denk hierbij niet alleen curatief maar ook preventief:

- 1) Samenwerking tussen bewoner/vertegenwoordigers, SO, psycholoog, zorg e.a. behandelaren vergroten.
- 2) Bewustwording vergroten: preventief en curatief
- 3) Verwachtingen zorg en naastbetrokkenen duidelijker afstemmen
- 4) **Methodische werkwijze** ontwikkelen/toepassen

RICHTLIJN VERENSO

Schematisch ziet de probleemgerichte benadering er als volgt uit:

RICHTLIJNEN

Risico's van het **niet** werken volgens de richtlijn:

- verminderde kwaliteit van leven
- onnodige escalatie
- onnodig voorschrijven van psychofarmaca
- onnodig toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen
- verkeerde behandeling van lichamelijke oorzaken
- overbelasting van het team → burnout/mishandeling
- boosheid en onbegrip bij familieleden

Bron: Vilans en Trimbos, 2013

RICHTLIJNEN

De risico's kunnen verkleind worden door:

- een duidelijke visie op onbegrepen gedrag
- multidisciplinair werken → JUIST FAMILIE!
- deskundigheidsbevordering
- structureel bespreken van onbegrepen gedrag
- methodisch werken

Bron: Vilans en Trimbos, 2013

WAT HEBBEN WE GEDAAN

Preventief:

Vanaf eerste opnamedag werken aan het leren kennen van de bewoner op een procesmatige en gestructureerde manier:

Structureren en bundelen van wat er al aanwezig was in een **multidisciplinair kerndocument gedrag** (MKG).

WAT HEBBEN WE GEDAAN

MKG (preventief)=

- Opname gesprek
- Levensgeschiedenis
- Gedragsvisite
- Observatieperiode

Belevingsgericht
begeleidingsplan (BBP)

Als toch probleemgedrag:

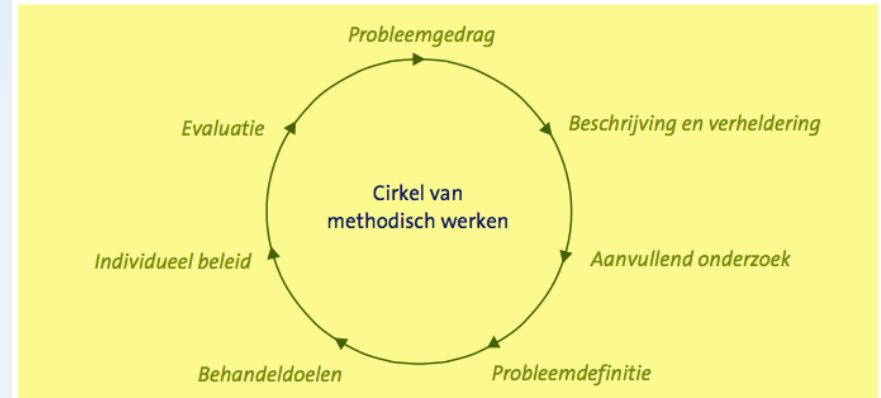
Inzet en resultaten van behandelaren
+ gedragsvisite

WAT HEBBEN WE GEDAAN

Curatief:

Methodische werkwijze: GRIP!

Schematisch ziet de probleemgerichte benadering er als volgt uit:

6 RICHTLIJN PROBLEEMGEDRAG – NVVA 2008 | HOOFDSTUK 1

GRIP

Er zijn binnen het zorgprogramma 4 stappen:

- **Signalering:** via halfjaarlijkse monitor (NPI-Q) of spontaan
- **Analyse:** via vragenlijsten eerst door zorg dan als nodig door arts en/of psycholoog
- **Behandeling:** multidisciplinair bespreken van analyse. De psycholoog en/of arts stellen het behandelplan op, met afspraken over de evaluatie.
- **Evaluatie:** multidisciplinaire evaluatie door de zorg en arts en/of psycholoog.

Goede invoering/implementatie essentieel!

GRIP

Voorwaarden:

- eenduidig beleid
- draagvlak voor de verandering
- de wijze van invoeren laten aansluiten bij de manier waarop de zorginstelling gewend is om met veranderingen om te gaan, en bij de procedures voor gegevensverwerking.
- niet te veel veranderingen tegelijk en ook rust en stabiliteit in het team.
- goede multidisciplinaire samenwerking → gedragsvisites?
- een trekker binnen de afdeling

AANKOMENDE METING

Metingen op pilotafdelingen per subdoel:

- Psychofarmaca vanuit VILANS
- Gedragmeting

1) Samenwerking vergroten:

- Focusgroepen
- Dossiertoets

2) Bewustwording:

- Kennistoets
- Dossiertoets

3) Verwachtingen:

- Samenspelscan
- Dossiertoets

4) Methodische werkwijze:

- Dossiertoetsing
- Focusgroepen

AFSLUITING

Wat ging er goed:

- Zowel management als werkvloer is enthousiast
- Medewerkers zijn geschoold
- Klein beginnen (2 afdelingen)
- De GRIP leeft onder de medewerkers
- Trekker op de afdeling, liefst meerdere

Waar liepen wij tegenaan:

- Familie betrekken moet meer in onze cultuur gaan zitten
- Begonnen vlak voor de vakantie periode
- Automatiseren nieuwe werkwijze (ondersteuning ECD)